

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és esztörtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket a nyílt-téren közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Közegészségügyi dolgok.

A népszámlálás országos eredménye úgyszólván már a maga egészében előtünk fekszik s a száraz számoszlopok azt az örvendetes képet tárják elénk, hogy hazánk népessége a legutóbbi tíz esztendő alatt néhány millió lakossal szaporodott. Kétségkívül szám szerint örvendetes jelenség ez, — bár belevilágítva az adatok tömkelegébe és szétszedve részeire a képet különböző szempontokból, tanulságos elmélkedésekbe bocsátkozhatnánk felette.

Tagadhatatlanul nagy szerepet játszik azonban egy ország lélekszámának számonkérésénél a közegészségügy, mi tehát egy pár szóval ezzel kívánunk most foglalkozni. És itt sajnosan kell megállapítanunk, hogy a közelmúltig történtek ugyan e téren is, illetékes részről, jóakarató intézkedések, — mindezek azonban távolról sem állottak arányban a más irányban kifejtett köztörekvésekkel, melyekkel a kultúrnemzetek sorába akartunk beállni. Egy sajtóságos fordított irányzat vezetett bennünket; a kereteket teremtettük meg először, azokról azonban, akiknek számára azokat felépítettük vagy hogy ezeket a kereteket

miképen töltjük ki — nem gondolkodtunk, vagy ha igen: — csak utolsó sorban.

Pedig általános igazságon nyugszik a francia közmondás, hogy beteg gyermeknek hasztalan a legszebb játékok: nem leli benne gyönyörűségét. Rájöttek erre a nyugati kulturálmok ép úgy, mint ahogy majd rájövünk, vagy talán már rájöttünk mi is, hogy a közegészségügyi intézmények létesítése, ápolása és fejlesztése nem csupán emberbaráti, hanem első sorban nemzeti feladat.

Fájdalom, a statisztikai adatok ez irányban nálunk még mindig nagyon sötét, hogy ne mondjuk, komor képet mutatnak. Álljon itt csak néhány adat a sok somorú közül:

Lehet-e megfelelő közegészségügyi állapotokról, a fertőző betegségek elleni védekezésről szólni akkor, mikor a 6 éven alul elhalt gyermekek 39 százalékát nem gyógykezelik? Lehet-e akkor beszélni védekezésről, midőn az orvosi halottkémlés az egész országban az eseteknek csak 45 százalékában történik meg? Lehet-e jó közegészségügyi szolgálatról beszélni akkor, mikor az egész országban a közegészségnek nem kevesebb, mint egy ötödrésze orvosi ellátásban egyáltalán nem részesül? — Vannak megyék,

ahol 20—30—40000 re megy azon lakosok száma, sőt Szolnok Doboka vármegyében például százezre — akik az orvosi tevékenység áldásaiban soha nem részesülnek.

De lapozunk tovább.

1899-ben élve született az országban 644.577 lélek, halva született 13833; az összes születések száma tehát volt 658.410. Az előbbi évekhez viszonyítva ugyan határozott emelkedést mutat ki ez a születési szám, de a javulás nem az intézményekben, hanem nagyrészt az egyes betegségek ciklikus fellépésében találja magyarázatát. 1899 ben elhalt Magyarországon 448.256 egyén. Ebből hét éven alul volt 221.909, hét éven fölül 226.847 egyén. A halálozási arány 27.1 százalék.

Ha nézzük a 7 éven alul elhaltak számát, nagyon fontos tudni, hogy ezek a 7 éven alul elhaltak milyen százalékban részesültek orvosi kezelésben. Es ha ezt vizsgáljuk, olyan megdöbbentő jelenségek tárulnak elénk, hogy azt mondjuk rá: csuda, hogy a halálozás csak ennyi és hogy dacára a rossz közegészségügyi viszonyoknak, csak ilyen százalékban pusztultak el a gyermekek. Ugyanis a 7 éven alul elhaltak összességét csak az esetek 62.98 százalékában gyógykezelték, a többihez tehát orvost egyáltalán nem

TÁRCA.

Beteg a húgom.

Valahol a tengerparton
Napsugáros Délen,
Rózsák között sétál az én
Beteg kis testvérem.
Fajó könyesepp hül szeméből
Halvány orcájára
S gyógyulását napról napra
Nehezebben várja.

Idegenbe, Olaszföldre
Sebes szellőszárnyon
Hej de sokszor el el küldöm
Buzgó imádságom.
Azt a kis lányt — nem is kérem
Csengő bongó szóval —
Aldja meg az áldó isten
Minden földi jóval!

Purjesz Lajos.

A szomorú ember.

Lobogva égtek a nagy viaszgyertyák a ravatal körül, sárgás fénybe vonták a fiatal asszony szomorú arcát, aki nézte, egyre nézte a halottat. Eisismitotta a homlokán fakoncátlankodó éjfékete fürtöket s lehajolt

a halotthoz. Belenézett a megmerevült arcba, melynek kemény, dacos volt a kifejezése most is.

— Ugye, nem haragszol? Ugye nem haragszol? tutogta az asszony. Te jó ember, te szegény jó ember!

Könnyei leperregtek a halott arcára s az asszony letörölte onnan a kezével. De a hidegség, mely kisugárzott az élettelen testből, megdöbbentette. Ugy érezte, hogy az a hideg belesapott a szívébe. Elrántotta a kezét s egy határozott mozdulattal elfordult a ravataltól. Ki akart menni a szobából — de nem tudott. Kétségbeesett lelkiismerete visszaűzte a ravatalhoz s zokogva borult a halott mellére.

— Szeretni akartalak. Akartalak, de nem tudtalak. Jó voltál hozzám. . . Nagyon szerettel. Miért nem öltél meg? . .

Az asszony ziháló melléből búgva tört elő a kétségbeesett ónvad.

— Szegény Elek! Szegény Elek! . .

A szegény Elek két nap előtt még boldog volt és vidám. Imádtá a feleségét, kizhe forró szerelem fűzte és egy gyönyörű két esztendő apróság, a szentem Lilla. Gáspár Elek határozott, szenvedélyes férfi volt s mikor a pokol mélységes fenekére esett boldogságának mennyiboltozatáról, nem tu-

dott megalkudni a sorssal, mely gonoszul bánt vele, az étellel, mely gyalázatot hozott s elveszítette előtte minden becsét. Két nap előtt Gáspár útról jött haza s váratlanul topant be felesége szobájába. Idegen férfi ölelő karjai között találta az asszonyt. Az asszony, mikor meglátta férjét, odarohant hozzá s a fulébe rikácsolta:

— Ót szeretem, ót! A régi szeretőmet. Soha téged nem szerettelek. És most öl meg!

De Gáspár nem bántotta az asszonyt, sem a szeretőjét. Nem is tudott volna. Egy szava, egy mozdulata nem volt. Megbénult. S mikor későn éjjel teljesen magához tért, levelet írt a gyermekének és szíven lötte magát.

Senki nem tudott az asszony hiütlenségéről s az öngyilkosság okáról. Gáspár Elek halála okául a világ elfogadta az újságból ismert sablont: pillanatnyi elmezavarban lett öngyilkossá. Nem volt botrány, nem volt suttogás. Előzékenyebben még nem bánt megsalt férfi a feleségével, mint Gáspár Elek.

De annak a magányos asszonynak szívében, ott a ravatal mellett, gyötrelmes kínok kelnek tudásra. Irtóztató volt az, amit érzett. És átkozta a férfit, aki ezt a poklot rázúdította.

is hívtak. A hét éven fölül halottaknál az esetek 60.19 százalékában nem volt orvosi kezelés és így ha a kettőt összevetjük, az összes halálzási esetekben csak 61.17 százalék részesült orvosi kezelésben.

Nézzük most már a halottkémlést. 1898-ban 1518 orvos teljesítette a halottkémlést, 1899-ben pedig 54 orvossal kevesebb, tehát ezen a téren határozottan rosszabbodott az állapot. Ha ehhez hozzávesszük, hogy 10.322 nem orvos is teljesített halottkémlést, akik közül 8870 ki van erre képezve, 1542 pedig nincs kiképezve, hanem e helyeken ezt a tisztet az előjáróság végzi s hogy ezenkívül még 101 olyan község is van, ahol egyáltalán senki nem teljesít halottkémlést, továbbá, hogy 1898-ban még 52.3 százalék arányban még orvosok teljesítették ezt a szolgálatot, egy év alatt pedig ez a hányad leszállott 44.5 százalékra: akkor teljes képe tárul annak nemcsak a szakemberek, de az avatlatlanok elé is, hogy ott, ahol nem orvos vesz részt közegészségügyi teendőkben, hanem részt vesz az a laikus, aki erre egyáltalán soha kitanítva nem volt és bírálja el, az írja meg a hivatalos bizonylatot arról, miben halt meg az a beteg, az a gyerek, az a csecsemő: micsoda értéke lehet ennek a bizonylatnak közegészségügyi szempontból? És lehetséges-e ilyen körülmények közt a ragályozó és fertőző betegségekkel szemben okos, eredményes védekezésről beszélni?

És hogy is állunk az orvosi szolgálatnál?

Magyarországon orvos és sebész együttvéve 1899-ben volt 4692, — 1898-ban 4514; a számokban tehát javulás mutatkozik. Sajnos azonban, hogy ez a javulás is legnagyobb részben a városok érdekében történt, ami tehát a vidéknek, a megyéknek közegészségügyét voltaképpen nem javítja. Ebből a

gyarapodási számból 101 orvos Budapesten telepedett meg és magában Budapest a fővárosban összesen 1218 orvos, a vidéki nagyobb városokban összesen 1938 orvos lakik, úgy hogy a vidéket véve, a vidéken, a községekben — a városokhoz viszonyítva egyharmadát vagy egynegyedét teszi az orvosok száma.

Még csak azt az adatot emeljük ki, hogy fertőző betegségekben 1899-ben elpusztult 118 599 egyén és ezeknek 50 százaléka hét éven aluli korban volt. Ehhez ha hozzávesszük, hogy azokban a betegségekben, amelyek szintén főleg a gyermekeknek — egye-
sek csak gyermekeknek — fordulhatnak elő, olyan óriási számot tesznek ki a halálozások, hogy fölül vannak a százezeren, aminek pedig szociális és közegészségi intézményekkel — nyugodt lélekkel mondhatjuk, — több mint 50 százalékát meglehetne menteni, — akkor látjuk csak közegészségügyünk sanyarúan siralmas mivoltát.

Ezek a kegyetlen és rideg számok megmondanak mindent. Ezekkel szemben sem szépitgetés, sem takargatás nem használ; ezeket csak úgy lehet elhallgattatni, ha erős kézzel belenyulunk a bajokba és megfelelő intézményekkel segítünk és cselekszünk.

Tülesnek egy hírlapi cikk keretén, ha a bajok összes forrására és ezek orvosszereire rá akarnánk mutatni. A fenti adatok maguk is kiáltóan jelzik a hiányokat és megmutatják: miben kell orvoslásukat keresnünk. Az egészségtelen lakásviszonyok, a hiányos táplálkozás, népközi élelmiszer szegényedése kész talajt adnak a hiányos közegészségi intézkedések miatt terjedő kóroknak és betegségeknek.

És ha elismeréssel látjuk is azokat a hatóságai intézkedéseket, melyek a gazdasági cselédek lakásviszonyainak rendezésével, a betegápolás országossá tételével, a lelenházak és egyéb ember-

barati intézetek létesítésével egy újabb korszakot látszanak jelezni közegészségügyünk rendezésében és moderné tételeiben, — a mi meggyőződésünk mégis csak az, hogy amíg az emberegészségügy államosításával is gyökerehez nem nyúlunk a bajoknak, addig a statisztika fent elősorolt szomorú és kiáltó adatait elhallgattatni soha nem leszünk képesek.

Állattenyésztés. Azzal talán már minden gazda tisztában van, hogy a gazdasági egyensúlyt továbbra nem leszünk képesek fentartani, ha továbbra is csak a gabonafélék termelésére fektetünk sulyt.

Olyasmit kell termelnünk, aminek mértékszámja nem 5—6 frt, mint a gabonaféléké, hanem átlagban 5—10 szer is több ennél, aminek termelése tehát az értékesítő kereskedelemben több haszonnal jár. A hús minden alakban, a vaj, a sajt, tojás stb., ezeket a követelményeket teljesen kielégíti és bármely viszonyok közt biztosíthatóan látszik.

Nagy és telhetetlen gyomra van a világnak, melyet mégis csak meg kell tölteni. A kenyert azonban ez a gyomor már kevésli és jobb dolgok után ahitozik. Készséggel hajlandó is ingyenségét illő árban megfizetni.

Ne sajnáljuk tehát, hogy a fogyasztó világ étlapjához nem szolgáltatjuk ezután is mi kizárólagosan a kenyeret, mikor az ahhoz szükséges többi drága cikknek házhoz való szállításából annyit biztosíthatunk magunknak, amennyi csak jölesik.

Ha ugyanis állattenyésztésünk a jövőben azt fogja eredményezni, hogy azon állataink és állati termékeink, melyek illő árban az ország határain kívül értékesíthetők, minden követelménynek és jogos igénynek megfelelnek, vagyis első minőségűek lesznek: a külföldi piacokat megszerezni és az értékesítést biztosítani nem lesz nehéz feladat. Ha képesek leszünk sokat, de igen sokat, egyformán kitűnő minőségben és illő árban előállítani: ne fájjon a fejünk soha semmiféle politikai fordulatoktól és tárgyalásoktól.

Mikor Gaspár E. először jött a szülei házába, Kunfalvy Lilla már másnak ígérte a szívet. Együtt nőtt fel a városi jegyző fiával s a gyerekkori szerelem a szív minden érzésével fűzte össze a fiatalokat. De László szegény volt és fiatal. Kunfalvy Lillában, mikor látta, hogy Gaspár a férfi érett és imponáló szerelemmel közelodik hozzá, felébredt a férjhez menendő lányok praktikus világnézete László nap nap után keserű szemrehányásokkal illette, amiért fogadja Gaspar udvariasat, amit nagyon rossz néven vett tőle.

Szülei, rokonsága ostromolta: mondjon igent, mert soha ennél kebbő férj nem kap. Azonfelül az új udvarló szép és szellemes ember volt, Lillát, végtelen öröme, irigylet érte a lányok. Néhány heti töprengés után sikerült magát meggyőznie arról is, hogy tulajdonképpen már elfeledte Lászlót és gyűrűt váltott Gaspárral. László irt ugyan neki néhány levelet, melyekben öngyilkossággal fenyegetődzött, holott mindössze csak kétszer mentették ki a Szamosból. Lilla férjhez ment, boldog volt és amikor gyermekük megszületett, azt hitte, hogy már szerelmes az úrba.

Jött egy nap és viszontlátta Lászlót. Az elhagyott ifjúkori ideál még most is be-

tege volt annak a gyermekkori ostobaságnak. László nem tett neki szemrehányást. Halavány, miankólikus férfi lett, olyan, akit a nők érdekesnek tartanak. A seb, melyet Lilla hűtlensége ütött a szívében még mindig sajgott. Nem ő csabította el az asszonyt, hanem ez őt. Lillát végtelenül meghatotta a szomorú ember látása. Viharos élelenséggel merült fel lelkében a mult, a séták a kisvárosi parkban, holdas estén, borongós reggeleken, a könnyek között váltott hűség eskü, a lopott, forró csókok. Végtelenül meghatotta, hogy László nem felejtett és hogy ismerősei szomorú embernek nevezték el.

László el-eljárt a házhoz, Gaspár gyanutlan szívességgel fogadta feleségének távoli rokonát. Gyakran voltak egyedül s az asszony úgy érezte, hogy végtelenül boldogtalan, hogy nem tudott feledni. Hívta a férfit. László sokszor feltette magában, hogy nem megy többé oda, mikor eljött az óra, amelyben várták, ott volt és repeső szívvel, fénylő szemekkel leste a szép asszony minden szavát s megböszült az illattól, mely a barátságos kis asszonyszobát betöltötte.

S eljött, aminek jönnie kellett. A szerelmese fölött összecsapott az örvény . . .

Az asszony ott a ravatal mellett átkozta a férfit.

Kinyílt az ajtó: Ő jött, a szomorú ember.
— Lilla, tört ki a kebléből; Lilla eljötttem!

Az asszony zokogva roskadt a székre. A férfi nem hökkent meg a ravatal láttára. Odaállt a halott mellé s hosszan nézte. Aztán odaszólt az asszonynak:

— Lásd, de sokszor szerettem volna én is így feküdni. S ő most fekszik itt és te az enyém vagy.

— Hallgasson! riadt fel az asszony.

Az pedig folytatta:

— Igen, te az enyém vagy. Senki el nem vehet tőlem. Jogom van hozzád. Ő meghalt, hogy mi egymásé lehessünk . . .

— Megörlöttél?

— Soha sem voltam oly józan, mint most. Ő a helyett, hogy engem lött volna le, mint egy veszett kutyát, önmagát lötte agyon. Ahelyett, hogy te haltál volna meg, ő halt meg. Most itt fekszik. Nem látja, hogy együtt vagyunk. És én sem látom őt itt a ravatalon. Ott áll, elevenen és erősen az ajtóban. A kezében utazótáska, szivar a szájában. A kalap fére van csapva a fején. Persze, jókedvűen jött haza, arra gondolt, hogy fog örülni a felesége a nem remélt korai viszontlátásnak . . .

Számtalan példa igazolja, hogy valóban kifogástalan minőségű élelmi cikkek értékesítését semmiféle ennek útjába gördített akadályal megakasztani nem lehet.

Ha különösen a pirostarka, nyugati tájfajta fiatal, hízott ökreink minősége nem volna olyan rendkívül kitűnő, — elképzelhető volna e, hogy ma is mi látjuk el München-Drezda piacát kitűnő marhahússal?

Ha alig hároméves vajtermelésünk szerencsés szervezése nem biztosítaná ezen kivételi eikünknek az első rendű minőséget, vajon lehetséges volna e még azon esetre is hogy a jelenlegi 10 aranyforintos vám nehezedik rá, vajunkat a berlini piacon illő árban értékesíteni?

Oroszország, Franciaország és Belgium baromfityénzési produktumait a londoni piacon értékesítik, ahol pedig az angol gyarmatok közül Kanada is nagy szerepet játszik óriási baromfiszállítványival.

Ezen versenyben nem-e csupán a rendkívül minőség biztosítja a magyar pulykának az óriási keresettséget, melyből amig csak egy darab is beszerezhető: az egyéb eredetű pulyka jóval alacsonyabb áron is alig talál vevőre.

Németország évek óta elkövet mindent, hogy határaitól Dánia állatait és állati termékeit kizárja és e kis ország mult évi külkereskedelmi adatai még is azt mutatják, hogy mégis a német piacon értékesül a dán szarvasmarha, melyet — minőségénél fogva — semmivel pótolni nem tudnak.

Mindezek a példák pedig arra tanítanak bennünket, hogy nekünk is olyan gazdasági termékek előállítására kell ezután törekednünk, melyekből minden viszonyok közt nagyobb kivételre számíthatunk, a gabonakivételünk csorbulásának ellenértéke-képen.

Ez a más pedig csakis az állattenyésztés intenzívebb tétele és állati termékek nagyobb tömegekben, kiváló minőségben való előállítása lehet és mert erre kell ezután a főszívet fektetnünk, ezért szolgál örömlünkre és megnyugvásunkra a tény, hogy a mostani földművelésügyi miniszter már eddig is szép

— László, meghalok! nyögte az özegety.

— Nem halsz meg. Én sem. Csak ő halt meg. De azért én látom őt... Ott áll, mindig ott áll, ahogy bejön az ajtón. Te csókolsz, te ölelsz. És ő rád néz. Aztán rám. Aztán megint rám. Nem mozdul, csak néz, egyre néz. A szemében nincs örület, se gyűlölet, csak nagy-nagy, véghetetlen csodálkozás. Bámul, de nem mozdul. Ott áll, én látom őt. Azóta mindig látom. Két nap óta mindig velem van. Az utcan, a szobában, nappal és éjjel. Velem van, mindig velem. És én tudom, hogy most már úgy lesz örökké. Mindig látni fogom őt, mindig.

Az özegety szívében meghült a vér. A férfi kitálatá, mit gondol.

— Nem örültem meg Lilla. Borzasztó józan vagyok. Azért jöttem ide a ravatalhoz, mert azt hittem, hogy a halott látása talán elriasztja az élt. De nem igaz. Ez a halott nekem közönyös, én az éltöt látom. Utazó ruhában, szivarral... Búcsúzni jöttem téled, Lilla.

A szomorú ember odament az asszonyhoz, megcsókolta a kezét és caendően kiment a szobából. Vissza se nézett.

Erdősi Dező.

eredményeket ért el, az állattenyésztés fejlesztésében. Az általa kezdett és folytatott állattenyésztési politikának, céldatados, fíradhatatlan munkásságának köszönhetjük, hogy nem vagyunk készültlenek a mezőgazdasági termelés ezen a terén sem és remélünk lehet, hogy ily módon jobb jövő virad fel gazdaságunkra. Rajtunk mulik: hogy így legyen.

Ha gazdáink követik a termelés irányát tekintetében az útmutatást: az elért szép haszon minden indokolásnál meggyőzőbben fogja a ma még kételkedőket a példaadás következtére serkenteni.

Vármegyei közgyűlés.

(febr. 28. — márc. 1.)

Elhaltak megemlékezésével nyílt meg Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának febr. 28-án kezdődött két napos közgyűlése, melyet V a d n a y Andor dr. főispán csak éppen hogy megnyitott és az alispáni évnegyedes jelentés tudomásul vételét vezetett, — hogy aztán makacs torokbaja miatt, mely a beszédben még mindig gátolja — az elnöklést C s a t ó Zsigmond dr. alispánnak adja át.

S a megemlékezést nyomon követte egy örvendetes ténynek: F e k e t e Márton kir. tanácsos törvényhatósági bizottsági tag újabb kitüntetésének az elnöki székéből való meglehangú bejelentése, mely lelkes éljenzésre ragadta a tövényhatóságot.

Egyébként a tárgyalás nyugodt mederben folyt le és a tanácskozást csak egy egy ügynél élenkítette némi vita.

Tudósításunk a két napos gyűlés lefolyásáról a következő:

Első nap.

E l n ö k : V a d n a y Andor dr. főispán a gyűlést megnyitván, — miután őt magát makacs gégehurttal a beszédben gátolja, megbizásból C i c a t r i c i s Lajos dr. főjegyző parentálja el az utóbbi meggyőzés óta elhalt biz. tagokat, név szerint: M á t é f f y Ferencet, akinek a közügyekben való áldozatkészségét is kiemeli, S z e d e r Imrét és C s a t ó Kálmán dr. tb. főügyészt, aki mindig odaadó buzgalommal vette ki részét a közügyek intézéséből. Elnöki indítványra a közgyűlés egyhangúlag határozta joggyöknyvéb iktatni az ezen halalozasok által a törvényhatóságot ért vesztés fölött érzett fájdalmát és azt, hogy az elhunytak családjához részvétirattal intéz.

Ezután, ugyancsak elnöki megbizásból, F e k e t e Márton közhasznú és áldados munkásságának meglehangú méltatásával jelenti be a főjegyző a nevezettet ért azt a magas királyi kitüntetés, hogy a III. osztályú vaskorona rendet nyerte el s elnöki indítványra, ezen való őszinte örömet is egyhangúlag a kitüntetettnek lelkes éljenzése mellett, határozta a közgyűlés joggyöknyvébe beiktatni.

Az erre következett napirend első tárgya volt, az alispáni évnegyedes jelentés felolvasása, melyből érdekes adatként emeljük ki, hogy a vármegyében a mult év utolsó negyedében született 429 fű, 406 nő, ezek közt 19 törvénytelen, — az összes születések száma tehát 835; meghalt ugyanezen időszakban 277 férfi, 301 nő, összesen 578 és így természetesen szaporulat volt 262 lélek. Az egész megyére összegezett népszámlálás adatai szerint pedig van a vármegyének ez időszakban 135 533 lakosa, vagyis 15 848 lakossal több, mint a 10 év előtti népszámlálások volt, ami átlagban 12,5 százalékos szaporulatnak felel meg.

Az alispáni jelentéshez különben csupán K o r p á s Pál szót hozzá, hogy kérdést intézzen az alispánhoz az iránt, van-e tudomása arról, hogy Szegváron, tanítóhelyezések miatt, egy iskolában másfél hóna-

pig szünetelt az oktatás s hogy ugyanott egy iskola túlszűfolt. A kapott felvilágosításon azonban ő is megnyugodott, az alispáni évnegyedes jelentést egyhangúlan tudomásul vették, a főispán az elnöklést átadta az alispánnak és elhagyta a gyűléstermet.

Ezután a közg. bizottságba újból megválasztották h ügyészség M á t é f f y Ferenc drt; a várm. tisztí nyugdíjválasztmányba, az elhalt K r i s t ó N a g y István helyére R ú z s M o l n á r Istvánt és ugyancsak a helyére a közgyűlést nyugdíjválasztmányba K á t a i Pál Janost.

Tudomásul vették a belügyminiszter rendeletét, mellyel a megyegyűlés azt a határozatot, hogy a milleniumi év a községi jegyzők nyugdíjjogosultságába háromszorosan számítassék be — jóváhagyta; valamint a vásár- és piacrendtartási szabályrendelet módosítását jóváhagyó miniszteri rendeletet is.

Megszavazták ezután, némi vita után, melyben B u r g Dénes, K o r p á s Pál és C i c a t r i c i s Lajos dr. vettek részt, — hogy a vármegye közönsége 500 koronával lép be a gazdasági munkás és cseledecsélelyező pénztár alapító tagjai sorába s aztán egy kis paraszti politikai vita kerekedett a fölött: partolják-e Heves vármegye felirattal az önálló vánterület dolgában, vagy külön felirattal intézzenek erről a kormányhoz és törvényhozáshoz?

Az áll. választmány határozati javaslat az volt, hogy a kormány igyekezzék szigorú védmókkal megóvni a magyar gazdasági érdekeket és csak ha ez a közös vánterület keretében nem sikerülne, — az esetben létesítsék az önálló vánterület.

K á t a i Pál Janos tett ellenindítványt, mely mellett partólón felszóltak: K o r p á s Pál és T a s n á d y Antal dr., m i g C i c a t r i c i s Lajos dr. nem politikai, hanem gazdasági szempontból világítja meg a kérdés minden részletét, az egyedül helyes végkövetkeztetéshez jutott el, hogy az önálló vánterületben való berendezkedésnek még korai és végzetessé is valhatik s épp ezért a határozati javaslat elfogadását ajánlotta.

Az erre következők szavazással a többiség K á t a i indítványt fogadta el.

Csalakozott ezután a törvényhatóság Szeben vármegye feliratahoz, hogy a törvényhatóságok a bűnügyi nyomozások nyomtatvány beszerzési és az előleges letartóztatások élelmezési költségeinek viselése alól felmentessenek; jóváhagyta némi jelentéktelen módosítással, az új vármegyei ügyvitelt és szervezési szabályrendeletét; elejtette a Szegvár, Mindszent, Kistelek és Horgos községekben létesítendő vámszedési ügy ügyét; elhatározta, hogy a mindszei és csongrádi fűszelgábiróságoknál 1—1 új fűszelgábirói és 1—1 új napdjais, a dorosmai fűszelgábiróságnál pedig 1 új napdjaisi állást szervez és ezek dotációját a belügyminiszteről kéri; módosította a várm. elbirtási szabályrendeletet s végezteti meg, hosszabb vita után, melyben V a r g a József, K á t a i Pál Janos, M á t é f f y Kálmán, C i c a t r i c i s Lajos dr. vettek részt, — a benyújtott fölébbezések elutasításával — jóváhagyta a várm. közközház építésére vonatkozóan L á b o s és Szárics mérnökök társvallalkozókkal kötött vállalati szerződést.

Délután 1 óra volt már ekkor s az idő előhaladottságára való tekintettel az alispán aznapra a tanácskozást berekesztvén, a folytatolagos közgyűlés idejét másnap délelőtt 9 órára tűzte ki.

Második nap.

Március 1-én délelőtt 9 órakor nyílt meg a folytatolagos közgyűlés azzal, hogy K a j l i n g e r Zsigmond dr. járási orvost 25 évi, H u f n a g e l Jakab várm. volt állatorvost pedig 11 és fél évi közszolgálat után, saját kérelmükre nyugdíjazták.

Ezután jóváhagyták — a fölébbezések elutasításával — Szentes város képviselőletének a tisztviselői fizetéspótlék felosztása tárgyában hozott közgyűlési határozatát és ellátták a Szentes város és Sántó Lajos dr. közt létrejött villamvilágítási vállalati szerződést a jóváhagyó záradékkal.

Vita e napon különben csak két ügynél volt.

Az első ezek közt a hargosi közgyűlés választás ellen benyújtott fölébeszés, melynél az állandó választmány határozati javaslata az volt, hogy a fölébeszés bizonyított adatai alapján, a választást meg kell semmisíteni, amivel Burg Dénes állotta szembe a maga ellenkező indítványát; a kérdéshez 6 és Cicatricis Lajos dr. szóltak hozzá s a többség a választás megsemmisítése mellett szavazott.

A második a kisteleki párbérügy volt. A község ugyanis elhatározta, hogy ezután a párbért adóforint alapján röjja ki az összlakosságra, amit több kisteleki polgár sérelmesnek tartott a vagyonosabb osztályra s így a határozatot megfölebeczték. Minthogy pedig a községi határozathozatal törvényes formák közt történt, az állandó választmány határozati javaslata az volt, hogy a törvényhatóság hagyja jóvá a határozatot, azaz a módosítással azonban, hogy a más felekezetbeliekre és jogi személyekre a párbéradó nem róható ki.

Káta i Pál János, Burg Dénes, két kisteleki biz. tag és Varga József — újabb megfontolásra visszaadandónak mondották a határozatot, mely a birtokos osztályra — szerintük — csakugyan sérelmes, Cicatricis Lajos dr. a határozati javaslat mellett értelt, Bánfalvi Lajos pedig szintén visszaadandónak vélte a határozatot, de pusztán azért, hogy a község a más felekezetbelieknek ezen adóztatás alól való mentességével hozzon új határozatot.

Szavazásnál az ellenindítványokat elnöklő alispán mind egyesíti s a többség ezeket fogadja el.

A póttárgy sorozat elintézésében a törvényhatóság csatlakozott a vasárhely-makói vasútépítés kérdésében Csanádvármegye állapontjához és az érdekekben a kereskedelemügyi miniszterhez menesztett küldöttségbe, a maga részéről Csató Zsigmond dr. alispán, Fekete Márton és Cicatricis Lajos dr. főjegyzőt választotta be.

Gyűlés vége délelőtt 11 órakor.

Ujdonságok

Szentes, 1901. március 3.

— Fekete Márton ünneplése. Fényes társasvacsorával ünnepelte meg tegnap este, a kaszinó termében, Szentes város társadalma az azon való örömet, hogy a sorából fardhatatlan munkával, a közjót szolgálásával kiemelkedett Fekete Márton kir. tanácsos ármentesítő társulati főigazgatót a királyi kegy újabb nyilvánulása érte a III. osztályú vaskorona rend adományozásával. Társaséletünk színe-java vett részt a köztisztelőben álló főigazgató ebben az ünneplésében, s minden a megyebeli községekből is és csak azok maradtak távol, akiket — mint Vánay Andor dr. főispán is — betegség, vagy — mint Csató Zsigmond dr. alispán — a mély gyász tartott vissza a megjelenéstől. A kaszinó tágas nagyterme csaknem szűknek bizonyult az alkalommal Fekete Márton tisztelőinek befogadására akik, mikor az ünneplést, — kit küldöttség hívott meg a lakomán való részvételre — megérkezett azünni nem akaró éljenzéssel fogadták a terebe lépését. A lakomatól gyöngykedése miatt távol maradt főispán meglehangú levélben fejezte ki az ünneplőkhöz való csatlakozását s ezenkívül is sok üdvözlő távirat érkezett, miket felolvastak. A lakomán az első pohárköszöntőt, melyet az ünneplő hangulatú résztvevők állva hallgattak meg, Cicatricis Lajos dr. várm. főjegyző mondta a legalkotmányosabb királyra, akinek kegye megtalálja a közszolgálatban kiváló férfiakat, hogy ki tüntetéssel jutalmazza munkájukat. Harsány, hosszantartó éljenzés kísérte a lelkes, szép tószót. Ezután Pólya Ferenc főgimnáziumi tanár kaszinói vál. elnök a társadalom és a

kaszinó nevében, Káló Gyula pedig az árment, társulat tisztikara nevében ünneplétek lelkes köszöntőkkor. Fekete Márton érdemeit és üdvözlőlte őt újabb kitüntetés alkalmából, amire az ünneplést felelt mély meghatottsággal, sűrűn megszavakítva a díszes társaság meg-megújuló lelkes éljenzésétől, mely minden pohárköszöntő után frenetikus erővel tört ki. A hivatalos tószóknak ezzel vége volt, de ezen kívül számos lelkes pohárköszöntő élénkítette még a rendkívül kedélyes lakomát, mely derűs kedvben tartotta együtt a résztvevőket egészen hajnalpirkadáig.

— Lukács Béláné köszönetírata. Lukács Béla volt kereskedelemügyi miniszter tragikus halála alkalmakor Szentes város képviselőtestülete is részvétiratot intézett a gyászoló özvegyhez és családhoz, hogy kegyelett és hálája adóját is leröjja a kiváló államférfiú iránt, akinek Szentes város sokat köszönhet. A részvétiratra most a mélyen sujtott özvegy következik levélben felelt:

»Szentes város t. közönségének
Szentesen.

Boldogult férjemnek megrendítő halála alkalmából Szentes város f. évi január hó 14-én tartott képviselői közgyűléséből, 9/1kgy. sz. a. hozzám intézett részvétiratot hálás köszönettel vettem. Özvegyi mély gyászomban enyhületet nyujt nekem az a részvét, amely a dicsőültnek hazafias munkásságából és tiszta jellemét oly szépen méltatja és jólesett olvasnom abból, hogy az általa kezdeményezett alföldi tranzverzális út Szentes városa és vidékének javára szolgál.

Fogadja a nemes város t. Közönsége ismételt, szívből jövő köszönetemet.

Budapesten, 1901. február 25.

Özv. Lukács Béláné
sz. Gajzdó Fátimé.

— A becsület munká jutalma. Szép ünnepség folyt le Csongrádvármegye febr. 28-ki közgyűlésének keretében, — 5 becsület munkában megörögedett gazdasági cselédnek és mezei munkásnak kormányi kitüntetésben való részesítése. A szép ünnep alhoz fűződött hozzá, hogy a vármegye 500 koronás alapítvánnyal belépett az országos gazdasági munkás és cselédsegítő pénztár kötelékébe. Az elnöklő Csató Zsigmond dr. itt félbeszakította a gyűlést és bejelentette, hogy a földmivelésügyi miniszter — főispáni előterjesztés folytán — ez évben is jutalommal és elismerő oklevéllel tünteti ki a megyebeli azokat a gazdasági cselédeket és mezei munkásokat, akik becsület, lelkiismeretes munka mellett egy gazdánál töltötték el életük java részét és ott öregekedt meg. Az ez évben kitüntetettek közül: Kis Albert gazdasági cseléd, aki Biharai Pál szegvári gazdánál szolgált 26 év óta, Hegedűs István gazdasági cseléd, 20 évet töltött Vandátfy Ferenc gazdaságában és Vanka János gazd. cseléd, 18 éve van öz. Götzl Izsóné gazdaságában, továbbá Kovács Mihály hargosi munkás, józan, becsületes életével a mezei munkások példaképe — megjelentek és az alispán szép, lelkes buzdító beszéde után, a törvényhatósági bizottság lelkes éljenzése mellett át is vették a 100—100 korona jutalomdíjat és a díszes elismerő okmányt, mely becsület és hű, sok évi munkásságukat megjutalmazza, Komáromi István gazdasági munkás azonban, aki 30 év óta szolgálja egyházban a dorosmai közbirtokosságot, nem jelent meg és így neki a

jutalomdíjat és elismerő okmányt az illetékes járási főszolgabíró úján fogják kikézesíteni.

— Az általános szavazatjog jegyében.

A szentesi munkások tegnap választották be a bizalmi férfiakat a munkás segélyalap véleményező bizottságába. Reggeltől késő délutánig nagy munkástömegek szálltak meg a megyeház előtti térséget és a polgármesteri hivatal előszobáját és lelkes hangulatban, egyúttal, dicséretükre legyen mondva, példás rendben gyorogták az általános szavazatjogukat, mert hiszen minden igazolvánnyal bíró munkás leszavazhatott. A rend fenntartásához nem kellett rendőr, maguk a munkás csoport vezetők ügyeltek a rendre, melyet egy pillanatra sem zavartak meg. Több mint 700 szavazólapot adtak így le a munkások, 3 bizalmi férfira. Természetes, hogy a szavazólapok számbavételé belenyúlik az éjszakába, s így a választás eredményét még nem tudjuk.

— Gyorsaság nem hoszorkányság. Mégis csak szép találmány a szegények kérvényeinek elintézésében való gyorsaság. Megható és meggyőző példáját adja ennek a vakok országos intézetének igazgatósága a következő esetben: Nyikos Lajos csizmadíának egy vak leánya 1870-ben felvételét kérte a vakok intézetébe. 1876-ban, tehát 6 év múlva megkapta az elutasító választ, amire aztán 1877-ben megújította a kérését. Hamár az első kérvénye ügyében ilyen gyorsan intézkedtek, könnyű elképzelni, mi lett a sorsa a második kérvénynek. Azaz hogy, de hogy is lehetne az elképzelni. Mert az új kérvény sorsa az lett, hogy most a napokban, vagyis 1901. februárján, tehát éppen 25 esztendő múltán jött meg rá a jubilearis válasz, mely szerint a folyamodványt, mint ott, a vakok intézetében fölsőlegest küldi vissza a polgármesteri hivatalnak, a félnek leendő vizszakékesítését végett.

— Március 15. Az 1848-ki dicső szabadságharc évfordulóját, a mellett, hogy városunk közönsége március 15-én ez évben is egyetemesen ünnepli meg mint nemzeti ünnepet, — a társasköreink külön-külön is társaslakomák rendezésével emelik ki a hét-köznapok szürke egyhangúságából. Társaslakoma lesz a kaszinóban, a függetlenségi 48-as Kossuth-körben, valószínűleg a polgári körben és egész bizonyossággal az iparosifjak önképzőkörében is, mely utóbbi helyen, 2 koronás belépőjegyeket bocsátanak ki a részvételre. A jegyek a kör vigalmi bizottságánál előre megválthatók.

— A várm. kórház februári betegforgalma. Csongrádvármegye kórházában januártól február hónapra apólas alatt visszamaradt 47 beteg, február hónap pedig felvettek 59 beteget és így e hónapban apóltak a kórházban összesen 106 beteget. Ezek közül elbocsátottak a hó folytán 50, meghalt 4; visszamaradt tehát március hóra 52 beteg. Orvosi műtétre február hónapban két esetben volt szükség.

— Felolvasás. A »Református Kör« márc. 4 órakor a felsőparton, Körvélyessy Sándor tanító iskolájában tartja szokásos vasárnapi felolvasását. Felolvas: Körvélyessy Sándor: Téli és tavaszi cimen; ezenkívül Vecseri Lajos tanító ad elő egy költői elbeszélést.

— Halvacsora. Az izraelita jótékony nőegylet által felkért rendezőség holnap délután tart értekezletet Gönczi Ede főgimnáziumi tanár egy. titkárlakásán, hogy az egylet javára rendezendő multság kérdését megbeszélje. A rendezőség ugyanis halvacsora tartását tervezi, ami a múlt évben is kitűnően sikerült. A halvacsorát még e hó folytán rendezik, táncmulatsággal összekötve s az

emberbaráti jótékony célt tekintve, bizonyosra lehet venni, hogy a nulaság ezúttal is úgy anyagilag mint erkölcsileg fényes sikerű lesz.

— Százaskibó a földalatt. Kádár Mari Csongrádon Dáni Józsefnél volt szolgálatban. Kádár Mari nagyon szegény lány volt, ellenben Dáni József sok szép százaskibót őrzött odahaza. Ezen az ellentétes vagyoni helyzetben Kádár Mari segíteni akart és úgy vélte helyreállítani az egyensúlyt, hogy egy ropogós százaskibót elemelt a csomóból. Dáni József nem vette mindjárt észre a lopást, mert a lány ravaszul káldta a tűntényt. Odaadta a pénzt apjának, Kádár Balásznak, aki elásta a százast a földbe. Két hónap múltán elővették a kincset és elköltötték. Még akkor sem tudott volna ki a dolog, de Kádár Mari ezután férjhez ment és elmondta az esetet az urának. Az meg elmondta a testvérének, és megint tovább adta, míg végre a hír Dáni József fülébe is eljutott. Erre aztán a meglopott ember megtette a bűnvádi feljelentést és Kádár Balás meg a vádlottak padjára kerültek. A törvényszék 6—6 hónapi börtönrre ítélte őket; a lányt lopásért, az apát orgazdaságért.

— Kiténtetés. Kevesen tudják, hogy Csany község plebánosa: Varga Mihály milyen sokoldalú tevékenységet fejt ki — szerény életmódja mellett — mint egyházi író. A kiváló egyházi férfit most elnyerte munkássága jutalmát is. Az a kiténtetés érte hogy pápa udvari káplánjává nevezte ki, mely cím — a mi rangfokozatunk szerint — a nagyságosnak felel meg. A váci egyházmegye új püspöke hozta el Rómából és adta át a kiténtetettnek a lila palliumot. Varga Mihály a múlt év végén országos záradoklatot vezetett Rómába a szent atyához és az alkalommal sajátkezűleg adta át a pápának, az egész országban elterjedt „Örökimádás” című imakönyvének egy diszpéldányát. Varga plebános, mint a Rémény-ségúnke című egyházi folyóirat szerkesztője is igen sikeres gyűjtést eszközölt, melyből a csanyi és vidékbeli szegények közt e télen 5000 korona értékű díszet és kenyert osztott ki. Pétermonostori híveiről sem feledkezik meg Csany plebánosa, amennyiben az általa kezdeményezett oltári templomépítésre már eddig is 2000 koronát gyűjtött össze. Csanyon is az ő kezdeményezésére keletkezett az azóta áldatosan működő „Hitelszövetkezet”, s a csanyi templom renoválása is csak neki köszönhető. Szóval: az Úrnak igazan jó cselekedetekkel kedveskedő pasztorja Varga Mihály, aki nem politizál, nem hajszol világi érdemeket, hanem a szó nemes értelmében csak hivatásának élő olyan pap, amilyen bár minél többet adna a gondviselés e hecparterekben bővelkedő szegény vármegyének.

— Szegény ember kérelme. A maga egyszerű, cikornyátlan mivoltában megható írás az, amit a Szuva János csongrádi lakos küldött a honvédelmi miniszternek. Elpanaszolja a szegény ember ebben az írásban, hogy ő maga 3 évig katonáskodott, aztán családát alapított és volt sok gyermeke, akik azonban elhaltak mellőle öreg napjaira; csak egy fiú maradt életben, az elérte a katonasort, el is vitték tőle katonáék ezt a támaszt és a fiú most szolgál. Az öreg közben béna lett az egyik karjára, felesége is vele öregedett. Ma bizony már 60 év nyomja a vállát és bár becsületes munkája árán szerzett magának öregségére vagy 3—4 hold

földesekért, abból meg nem élhet, mert jó-maga a dolgra tehetetlen már. Ezt mondja el a honvédelmi miniszternek az írás és ehhez fűzi azt a kérelmet, hogy három havi kiképzés után bocssásk haza katonáéktól a család támaszát, a fiút legalább olyan időben — a póttartalékhoz áthelyezve, hogy aratásra már itthon legyen, a mezei munkát végezni. A honvédelmi miniszter a megható írást leküldte a vármegyére, hogy a véderőtörvény rendelkezései alapján járjanak el a szegény ember kérelmének teljesítésében.

— Megvendégelt cigány karaván. Az a füstös-kócos cigánytábor, melyet f. hó 1-én kísérték Csongrádról Szentesre toloncútnak, hogy innen ugyanúgy továbbítsák Vasárhelyre, hej de sokáig megemeleti még ezt a toloncútat. A nagyidai lakmározás fényes napjainak emlékezte toladoktatt fel a hájtól csepegő fürtös fejekben, mert bizonyos, hogy sátoros cigány karaván soha talán azóta olyan lakmározást nem csaphatott, mint most a toloncozott morék Szentesen csaptak. Ugy esett ugyanis a dolog, hogy délután vergődött át a tolonckaraván; éhes, elrongyoltott, toprongyos emberek, asszonyok és gyermekek sokadalma Csongrádról Szentesre s a rendőrség már kísértetni akarta őket tovább Vasárhely felé, mikor a ványadt, elkényeszeredett alakok megesett a szíve az épp akkor a kapitányságon levő Farkas Eugéniának. A füstösök aznap még egy falatot sem ettek; fáztak is, éheztek is s a könyörületesszív járt közben a kapitányságnál, hogy ne kísérik őket aznap tovább, hagyják megpihenni egy küssé. Es a könyörületesszív megdélte meg dusan kenyérrel, tojással, szalonnával az elkényeszeredett, éhes morékat, látta el félméztelen gyermekeiket, asszonyait ruháneművel és adott állataiknak takarmányt, maguknak fekvőhelyre való szalmát, hogy az éjszakán át megpihessen, ne fázzanak. Ezért emlegeti meg ez a cigánykaraván még sokáig a szentesi toloncútat.

— Kidobott lakodalmi vendégek. A múlt év február havában lakodalom volt Csongrádon, amelyen részt vettek a többek közt: Major János, Kádár Mihály és Hajdú Imre is. A duhaj legények hamarosan telestizták magukat szeszszel s aztán azzal mulattak, hogy szurkálni kezdték a vendégeket. Végre is rendőrök szabadították meg a garázda emberektől a lakodalmas népet. A kidobott vendégek erre bosszúra szomjaztak. Hogy ki lesz, akin bosszújukat hűtik: a mellékes volt rájuk nézve, ezért hát bele is kötöttek a gyanútlanul hazafelé tartó Herringer Sándor és Keller Bertalanba. Lapatokat és fadorongokat kaptak fel és úgy elverték Herringert, hogy szegénynek eltört a karja. A szegedi törvényszék ezért súlyos testi sértés büntette miatt Hajdú Imrét és Major Jánost 1—1 évi börtönrre, Kádár Mihályt pedig 7 havi börtönrre ítélte el.

— Lopta a város fáját. Kocsis István és K. Nagy Mihály rendőrök arról tettek jelentést a kapitányságon, hogy tolvajot fogtak, aki a város fáját lopta. A nevezett rendőrök február 28-án éjjeli őrjáraton voltak s ekkor vették észre úgy 11 óra tájban, hogy egy alak a nagyölyv felől jön a vásárszél felé és valami nehéz tárgyat emel a vállán. A dolog gyanús volt előttük. Megállították az alakot, kérdőre vonták és ekkor kitudódott, hogy bizony az Sza-bó Ferenc I. t. 475. szám alatti lakos, aki összekötözték 4 drb. akácfaát akar éppen hazaemelni a városnak a vágóhíd melletti fájából. Sza-bó beismerésben volt; a rendőrök bevitték vele a fat a kapitányság udvarára, aztán elkísérték a lakására, hogy küssé körültekintsenek a ház tájékan is. És ime, ez a fáradságuk:

csett hibaja, mert még 14 drb. akácfaát találtak a portán, miket Sza-bó szintén a város fájából emlegetett haza az előző éjszakakon, így akarván olesó füzelőhöz jutni s amiket a rendőrök szintén bevittetek vele még azon az éjszakán, a kapitánysági udvarra. Aztán a további eljárásig szabadon bocsajtották a fatolvajt s másnap reggel megtették jelentésüket.

— Csodaszamba megy azon rendkívül jó hatás, melyet a csúz és köszvényes bántalmakban szenvedők érnek el a híres Zoltán-félék enőcs használatával. Oly betegek, kik már 15—20 év óta szenvednek és furdókat s különféle szerzeket eredménytelenül használtak, e szer néhányzori használatával meggyógyultak. Uvege 2 kor. Zoltán B. gyógyszerárban Bpest V. Sztáter.

— Vásár a közelben. Gyoman a f. hó 9-én és 10-én lesz az idei tavaszi országos vásár, melyre vézmentes helyekről mindenféle labasjószág, tehát sertés is felhajható.

* Ki akar egyéves önkéntes lenni? Bizonyára van olvasóink között több fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debreczenben már évek óta sikeresen működik az országszerte kitűnő hírvéneke örvendő Lichtblau Albert-féle miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam, (tanbizottság: eddei Draugentz János ny. m. kir. honvédeztudós és Mayer Adolf ny. cs. és kir. őrnagy.) melyben azon ifjak, kik még sor alatt nem állottak, foglalkozasukra és előkészütséjükre való tekintet nélkül rövidesen megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Felvilágosztat és prospektust készséggel küld Lichtblau Albert igazgató Debreczenben.

* Van önnek asztmája? Dr. Schiffmann asztma pora a legmakacabb esetekben is azonnali enyhülést és teljes gyógyulást hoz létre, a hol már semmi más szer nem segített. Kapható minden gyógyszerárban, csomagolva Kor. 320 és 580. A hol készletben nincs, onnan tessék Török J. gyógyszerészhez, Budapest, Király-utca 12 fordulni. (I-1).

Wilhelm

antiartritikus, antireumatikus

Vértisztító teája

egész csomagokban 2 koronáért minden gyógyszerárban kapható.

III.

— Sürgöny. Ma és holnap hétfőn este Taba-k David kavéháza termeiben nagy hangverseny tartatik. Bővebben a programról beszél.

Ideges egyének részére.

Kleinmé asszony, a kinek férje kádár Bernhardsweilerben, értékes bizonyítványt küldött nekünk azon szives engedéllyel, hogy azt a szenvedő emberiség javára nyilvánosságra hozhassuk. Ez annak a megerősítése, a mi az egész világon meggyőződésszerűen ismételtetik, i. hogy a Pink labdacsof föltulmulhatatlan megelőző és gyógyítószert képeznek minden betegség ellen, melyek az elszegényedett vértől vagy a gyenge idegektől származnak. Mindakettő egyformán veszélyes. Elszegényedett vér vérszegénységet feltételez és az utóbbinak mindenféle betegségek a következményei. Ezek egyike, melyről alább szó van, különösen az idegrendszeret támadja meg. A jelenségek, melyek az ideges betegségeket jellemzik, különös természetűek. Az ember szédülést és fulladási rohamokat érez, az emésztés és étvágy rosz. Hirtelen idegváltság fogja el az embert, hánlyástól kísérve, a mely után lankadtnak, fáradtnak és erőtelennek éreztük magunkat. A Pink labdacsof ezen rohamoknak, melyek nagy ideggyengeségtől származnak, minden ilyenféle betegségnél, mint neurasthémia, neuralgia, ischia, a leghatásosabb módon ellentállnak, mint a hogy ezen eset Kleinmé asszonynál is történt.

38 éves vagyok, írja, és 20. évem óta folytonosan idegbetegségben szenvedtem. Fájdal-

mat éreztem a keresztcsontban és a mellben és a legcsekélyebb évtárgyam sem volt. Testemnek majd az egyik, majd a másik részében fészkeltek a fájdalek. Motta a Pink-labdacsokot használnom, mindez elenyészett és most nagyon jól érzem magamat, ami már nagyon régen nem történt. Valahányszor alkalmam nyílik, ismerősimmel is tudatom ezen nagyszerű eredményt.

A Pink-labdacsok kaphatók minden gyógyszerárban, valamint magyarországi főraktárban: Török József gyógyszerárban Budapest, Király-utca 12. sz. dobozonként 1 firt 75 krét, vagy 6 doboz 9 firtért.

Nyílt köszönet.

A Szentesi Vidéki takarékpénztár tekintetes igazgatósága a helybéli főgimnázium. Önképzőkörének 20 koronát volt szives küldeni. E nemesszívű adományért hálás köszönetet mond.

Szentesen 1901 márc. 2-án

As önképzőkör vezetősége.

Irodalom.

A magyar kereszténység. Alig féltéve, hogy Magyarország megülte a kereszténység hódításának nagy ünnepét. Kevés emléke maradt ránk a kereszténység első századainak. A nagy atalakulás nehezen talált utat a pusztai néphez, melynek harcias ósvallása, háborus multja, harckedvelő nomád élete sokban ellene mondott e békességes, csöndes vallásnak, mely mellőzte a régi véres áldozatok ünnepélyes jeleneteit. Sokáig égett még az áldozat tüze az erdők belsejében, a forrasok fejeinél, az áldozatkövön, melynek tövében a fehér ló piros vére összefolyt a patak csúsz vizével. Hiába vette kezébe a keresztet a szent király, ki koronáját s koronáját országát a Boldogságos Szűznek áldozta fel, hiába nyírták le befont hajukat a vezérek, hiába mosta a keresztvizű a vitézek üstökös homlokát, a sziveken még a pogányag tanyázoit s szelleme vissza-vissza jart Thonusoba sirjától kísértetni. Emlék alig maradt ránk ebből a korból. Az első fatemplomok épüszultak, itt-ott találni még alapfalait az első köbházaknak. Pécsent Rómer Flóris egy ó keresztien sirkamrát talált, melynek mennyezete és falai ki vannak festve. Sok helyütt lehullt már a nagy idót latott vakolat, de a kép középső része ép, színeit elevenen megtartotta az idő, kivethetni a négy fejet s a szalagjai atkötött csokrokat, a kis piros virágokat, melyek vagy 800 esztendője nyílnak a föld alatt, a nedves hideg falon. Ezt a nagyérdékű régi műemléket hí reprodukciójában adja most közzé Heuselmann után a *Nagy Képes Világ-történet*, mely nagy buzgalommal és tetemes áldozatokkal keresi fel és közli a régi műemlékeket, a legújabb technika vívmányai szerint.

A nagy vallaiatot legkitünőbb tudósaink írják, szerkesztője pedig Marcali Henrik egyetemi tanár, akadémikus, általánosan ismert író. Az egész nagy mű tizenkét kötetet tesz ki. A negyedik kötetet dr. Borovszky Samu, akadémikus írta, a úépvándorlás és honfoglalásunk jönevű tudosa. Az iszlamról szóló részt pedig dr. Goldziher Ignác, az európai hírv magyar orientalista. Egy kötet ara diszkötésben 16 kor. Kapható füzetenként (a 60 fill) és a kiadó-társulatnál, Révai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaságnál. Budapest VIII., Üllői út 18. Most a 91—92. füzet jelent meg.

Lapkiadójának és Főszerkesztő: Dr. MATYÉFFY FERENCZ
Felolós szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Ad. 1649 Szentesi város polgármesterétől.
1901.

Hirdetmény.

A gazdasági munkás — és cselédségély pénztárról szóló 1900. évi XVI. t. cz. 1901. évi január hó 1-én életbe lépett. Ezen törvény alkotásával a törvényhozás bölcsessége méltó kifejezést adott a munkások megbé-

csülésének s az emberszeretethez, és kétségtelen, hogy ezen új intézmény kizárólag a gazdasági munkások és gazdasági cselédek jóvoltának előmozdítására van létesítve, s nem tartom szükségesnek, hogy annak áldásos voltát itt külön részletezzem.

A törvény az „Országos Gazdasági Munkás és Cselédségély pénztárba” a munkások és cselédek belépését nem teszi ugyan kötelezővé, de minden egyes gazdasági munkásnak és cselédnek önmaga iránt való elengedhetetlen kötelessége, hogy az említett pénztárnak tagja legyen. Még is sajnosan kellett tapasztalnom, hogy ép azok, a kiknek érdekében ezen új intézmény létesítve lett, attól idegenkednek, s daczára az eszközölt híresztelésnek, tagul senki sem jelentkezett. Most ismételtén felhívom a **gazdasági munkásokat és cselédeket**, miszerint a fentebb említett pénztárba leendő belépés végett **folyó évi március hó 31 napjáig** Győri Antal városi főjegyzőnél, mindenkor a hivatalos órák alatt mulhatatlanul jelentkezzenek, ki is a helyi lizottság megalakulásáig a tanács részéről a szükséges intézkedések megtételével meg van bízva, s a ki az érdeklődőknek a felvilágosításokat is meg fogja adni.

Rövid tájékozáslul megjegyzem, hogy a pénztárnak alapító, — rendes — és rendkívüli tagjai lehetnek.

Alapító tagok azok, a kik a pénztárba egyszersmindenkorra, egyszerre legalább 50 koronát befizetnek; a pénztár rendes tagjai két csoportba soroztatnak, az első csoportba tartoznak azok, a kiknek évi tagsági díja 10 korona 40 fillér, a második csoportba azok, a kiknek évi tagsági díja 5 korona 72 fillér; végül rendkívüli tagok azok, a kik évi 1 korona tagsági díjat fizetnek le. A pénztár ezen csekély befizetések ellenében a tagoknak baleset, — baleset miatti rokkantság, — baleset miatti halál esetében, továbbá rokkantság, — a 65 életév elérése és halál esetében igen jelentékeny segélyt nyújt, mely segélyezés mérvére nézve a főjegyzői hivatalban felvilágosítás nyerhető.

A rendes és rendkívüli tagokul jelentkezőknek a jelentkezés alkalmávali munkásigazolványt, vagy cseléd-könyvet kell felmutatniok.

Szentesi, 1901. február 25.

3—1

Dr. Lakos Imre,
polgármester.

Özv. Papp Lajosné

asszonyának az Öcsöd Bábocskai határban levő tanyás földbirtoka több évekre haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet nevezett tulajdonosnővel Nagy-Kőrösön, V. kerületi 289. számú házánál.

Ház és földeladás.

Omor községben (Temes megye) ház, beltelek, pótkert, legelő és 11 hold szántóföld 3700 firtért ELADÓ. Bővebb felvilágosítást ad Dr. Bálint ügyvéd Dettán.

1—1

ÉRTESÍTÉS.

A „Szentesi Kölcseónös Segélyező Szövetkezet” részvényeseit ezennel értesitem, hogy az 1898-ik évben jegyzett részvények értéke, részvényenkint 69 korona 30 fillér, **t. é. március 5-én, S-án és 12-én** d. u. 1/2 2-től 6 óráig, a későbbben jelentkezőké pedig **csak hétfői napokon** a hivatalos órák alatt fog kifizettetni. Együttal figyelmeztetem az illető részvényeseket az alapszabályok 11-ik szakaszának azon rendelkezésére, mely szerint **a f. é. március 5-ikétől számítandó egy év alatt fel nem vett részvényérték vagy annak bármely része a szövetkezet tulajdonává válik.**

Szentesi, 1901. márc. 3.

1—1

Balázsovits Norbert,
szövetk. igazgató.

Földeladás.

Erdődi Francziska Kórógy-csárdai 100 kisholdnyi tanyaföldje, — a szentes-vásárhelyi műt mentén, vastallomáshoz 7 kilométer — **ELADÓ.** Vételhez csak 10000 firt készpénz kívánatlik. A föld esetleg kisebb részletekben is eladó vagy haszonbérbe kiadó.

Megbizott Szántó Albert

3—1

Tisza-Földváron.

2183 1900. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajto az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi királyi járásbíróság 1899. évi 5374. számú végzése következtében Dr. Matéffy Ferencz ügyvéd mint közadós Sima Ferencz csódtömeggondnoka javára **Sarkadi Nagy Zsigmond** szentesi lakos ellen 3018 korona s jár. erejéig 1900. évi január hó 25-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 1051 korona 60 fillérre becsült következő ingóságok u. m.: hazibütorok s más tárgyak, valamint a Csongrádmegyei Ellenék könyvnyomdájának s felszerelésinek egyharmad része nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbíróság 1900. évi V.1266. számú végzése folytán eddig összesen 195 kor. 16 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Szentesen, Sarkadi Nagy Zsigmond lakasan 1901. évi március 7-én délelőtti 10 órája, a könyvnyomda s felszerelése egyharmadrészenek leendő eszközésére 1901. évi március 7-ik napján d. e. II órája hataridőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1901. évi február hó 19. napján.

Végh Sándor,
kir. bír. végrehajto

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Pserhofer J.

VÉR-TISZTÍTÓ LABDACSAI

Értelmezésük óta el vannak terjedve az egész világon a kevés azon család, a hol ez a pártatlan házi gyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek nehéz emésztésnek a duplátsnak következményei, mint például zavar az epokeringesben, májfadalmak, szobantalmak, kékula, aranyor stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vérzsérgeség esetében s az ebből származó fekélyek, mint ideges fejfájás, szájkörv. stb. E vértisztító labdacso nagy előnye, hogy szilárdan hatnak, fájdalom nem okoznak s így a leggyözegebb szervezettel bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

Használati utasítás mellékelve.

1 doboz, mely 15 labdacsoból áll 21 kr.
1 tekercs, mely 6 doboz 1 frt 05 kr.
A pénz előzetes beküldése után bérmentve:

1 tekercs	1 frt 25 kr.
2 tekercs	2 frt 80 kr.
3 tekercs	3 frt 35 kr.
10 tekercs	9 frt 20 kr.

Egyedül készítő és zétküldési főraktár:

Pserhofer J. gyógyszerész

Bécs, I. Singerstrasse 16.

Előterjesztésükönl fogva a labdacso a legkülönbözöbbitökörre az nevek alatt utasztatnak, tohát mindenki csak Pserhofer-féle vértisztító labdacsokat kérjen, s csak azot vésdök, amelyek dobozának fedelén piros szízeben „Pserhofer” köztírás látható.

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

örökösének I. tized 237. számú házuk eladó. Értekezni lehet a helyszínen. 3-2

Dr. Csató Kálmán

Nyilvános értesítés.

Alólírott arcképműintézet, hogy mentve legyen művésien iskolázott kitűnő arcképfestői elbocsátásának kellemetlenségétől és azokat továbbra is foglalkoztathassa, rövid időre és csak e rendelkezés visszavonásáig elhatározta, hogy minden haszonról és nyereségről lemond.

Készítük és szállítunk tehát csak 7 frt 50 krajcárért **életnagyságú arcképet**

mellkép) elegáns, gyönyörű barockkerettel, melynek értéke legalább 30 frt.

Aki tehát saját vagy felesége, gyermekei, szülei, testvérei vagy más, akár elhunyt rokonai vagy barátai arcképet megakarja festetni, csak az illetőnek fényképét kell beküldenie és 14 nap alatt olyan arcképet kap, mely bizonyosan nagyon meglepi és megörvendeztet.

Az arcképcsomagolás rekeszét ön költségben számítjuk fel. Megrendéseket a fénykép melléklésével, mely a képpel együtt sárterletlenül lesz visszaküldve, utánvétel ellenében, vagy a pénz előzetes beküldése esetén fogadunk el.

Kiválóan művészi kivitelről és természetű hasonlatosságáról kezeskedünk.

Az elismerő és köszönő levelek száza állanak betekintésre bárkinek rendelkezésre és kívánságra bérmentve beküldetnek. 12-7

Művészi arckép-intézet „Kosmos”
Bécs, VI. Mariahilferstrasse 116.

Kiadó lakás és bolthelyiség.

A „Petőfi szálloda” épületében egy három utcai szoba, előszoba stb. és egy három utcai, és egy udvari szoba előszobából stb. álló kényelmes lakás f. évi Szent György naptól kezdve kiadó.

Ugyanott egy nagy üzlethelyiség azonnal kiadó.

Az egyik lakás azonnal is elfogalható.

Közelebbi feltételek alólírott nál megtudhatók.

Szentes, 1901. jan. hó 18-án.

4-2 **Novobáczki Győző,**
gazdasági tanácsnok.

A Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment Capsici comp.

egy régi kipróbált házi szer, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsolésül alkalmazatik köszvénynél, osztrál és meghüléséknél.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárlások mindig figyelemmel legyenek a „Horgony” védjegyére és a „Richter” orágyjegyzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Buda-**pesten.**

Richter F. Ad. és társa,
oszt. és kir. udvari szállító,
Rudolstadt.

Kiadó lakás.

Berczeli Dániel I. t. 155. számú házánál egy utcai lakás kiadó, mely all 3 padolt szoba, konyha, kamra, pince és tűzrevalósból. Továbbá kiadó egy udvari lakás, mely all 2 padolt szoba, konyha, kamra, és padlásból 3-2

Értekezhetni ugyanott.

Szánthó Dániel

II. tized 347. számú házánál egy bolthelyiség lakhelylyel és melléképületekkel együtt haszonbérbe kiadó. 2-1

Bárdos Antal örökösök

háza eladó, — akár egészben vagy fele részben is. Értekezhetni az örökösökkel.

Hirdetmény.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy jelzálogkölcson, adásvétel közvetítő és bizományi Ü Z L E T F M E T a Kohn Gábor-féle I. tized 236. sz. házba helyeztem át s a t. közönség rendelkezésére állok.

Egyben értesitem, hogy kedvezőbb pénzügyi viszonyok folytán olcsó előnyös és rövid idő alatt lebonyolítható kölcsönöket vagyok képes kiszeközölni. Bővebb értesítést irodámban. Szentes, 1901. márc. 2.

Tisztelettel:
WEISZ LÁSZLÓ.

4-1

Kiadó lakás.

A helybeli „Polgári Olvasókör” templom-utcai háza kedvező feltételek mellett ELADÓ, esetleg kiadó. Ugyanennek a kör ek teljesen felszerelt billárdja is eladó. Értekezhetni Szőke István pénztárnokkal, vagy Bartha Károly gondnokkal.

Kiadó lakás

Ugy magán, mint kör vagy korcsmának kiadó az Arady Lajos-féle ház egészben vagy részletekben. Értekezni lehet Szvaton Józsefnél tulajdonossal III. t. 41.

Gázkészülék Gyártási Vállalat

Mautner Adolf és Társai

Budapest, V., Arany János-utca 5. sz.

Acetylen világítási berendezések

minden nagyságban.

Számos berendezés üzemben.

CALCIUM CARBID ELADÁS

minden mennyiség a legolcsóbb napi árban.

Árjegyzékek és költségetések díjmentesen.

Szakképzett képviselők kerestetnek
Számos elismerő nyilatkozat birtokában vagyunk.

A többek között berendeztük:

Özv. gróf Batthyány Józsefné, nagybirtokosné Felbár
Dr. Almásy László, ügyvéd Jászberény
Dr. Polgár Sándor, ügyvéd Gyöngyös
Takarékpénztár Esztergom
Küzségháza Vojtek
Bikfalvy Testvérek, kereskedők Zilah
Löwy József és Tsa, likőrgyárosok Beszterezbánya
Tarappista-kolostor Prijedor (Bosznia)
„Posavina“-szálló Breka (Bosznia)
„Bosna“-szálló Banjaluka (Bosznia)
Friedrich Sándor, vendéglős N.-Palánka
Haus Keresztély, vendéglős Hódcságh
Mézei Mór, vendéglős Munkacs
Földváry István, vendéglős Uj Gradiska
Frank Mórné és Tsa, vasuti vendéglős Boglár
Wimmer Károly, vendéglős Bjelina (Bosznia)
Planer Ferencz, vendéglős Déva
Kónya Miklós, vendéglős Zilah
Kaszino-egylet Nyirbátor
Weiser Berthold, vendéglős L. Szt. Miklós.

3-4

Jegyzetelés! A híres
MAUTHNER-féle MAGVAK
zacskóin
rajt áll a MAUTHNER-név.
A melyen nincs rajt, az

nem MAUTHNER-től való
és ha minőlyent ajánlják,
tessék visszautasítani!

Jobb és megbízhatóbb

gazdasági- és kerti-magvak

nem léteznek, mint a minőket

27 év óta szállít 10-2

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése

BUDAPESTEN

Irodák és (VII. Rottenbiller-utca 33.

raktárak: (Köztúti villamos megállóhelye.)

Elárúsító (VI. András-ut 23.

helyiségek) (A m. kir. operával szemben

226 oldalra terjedő képes árjegyzékét ki-
vánatra ingyen és bérmentve küldi.

Eladó birtok.

Kistökén 30 hold a 300 frtjával,
Teésen 38 hold a 240 forintjával,
valamint Bökényben levő szántó
földem is jutányosan eladó.

Értekezhetni Sarkadi Nagy Fe-
rencz úrral, vagy pedig tulajdonos
Szűts Sámuelné Sarkady Nagy
Emiliával Nagyváradon, Szent István
gyógytár 3-2

MÜHLE-féle **MAGVAK, NÖVÉNYEK** és FÁK
4-10 mindenütt
kötönően tenyésznek. Tessék az 1901.
évi árjegyzékét hozatni, melyet
ingyen és bérmentve küld
MÜHLE VILMOS cs. és kir. udvari szállító, **TEMESVÁR**

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő-készleteit, szalmakazalozóit,

„MILLENNIUM“

legújabb szerkezettű

fűkaszaló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasúttársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű gőz-
cséplő-készleteit, Sack rendszerű, aczéllöntésű ekéfével ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit. 10-8

Kapható minden könyvkereskedésben

dr. Müller egészségügyi tanácsosnak 37 kiadást megért füzeté a

megzavart ideg és szekszuál rendszerről.

Bérmentes küldés 1 korona
20 fillér értékű levélbélyeg ellenében.
Röber Curt-tól, Braunschweigban.

Figyeljünk a végyegre
E. Brády

Máriaczei Gyomorceppek

Kitünő hatásuk a gyomor betegségei eseteinél nélkülözhetetlen és régtől ismert nepies háziaszer étvágytalanságnál, gyomorgyengeségnél, bűzös lelegzésnél, puffadásnál, búfogásnál, kolikánál, gyomorégésnél, túlságos nyálkásodásnál, sárgaságnál, unalomnál és hányingernél, gyomorgörcsnél, székrekedésnél stb.

Fejfájásnál, a gyomornak étel vagy ital által történt túlterhelésénél, belférges, máj és hemoroidális bajoknál is mint erős gyógyhatású szer kipróbálva. Nevzett betegségeknel a Máriaczei gyomorceppek évek óta a legjobb gyógyszernek váltak be, amit számtalan bizonyítvány igazol.

Ára egy üvegnek használati útatisása 40 kr.; nagyobb üveg 70 kr. Központi szétküldés Brády Károly gyógyszerárából a Magyar Királynak Bécsben I. Fleischmarkt. 1.

E. Brády

Kapható minden gyógyszerárban.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél
Budapesten, VI. Király-útca. 12. 24—16

Folytonos alkalmi vételek folytán.

Van szerencsém a t. cz. közönség tudomására hozni, hogy nálam mindenféle, férfi és női divatárúk kaphatók.

Férfi bőr eug cipők a legjobb minőség 2 frt 50 kr
férfi bőr bergsteiger cipők borjubőr 3 frt
férfi lag. eug vagy bersteiger cipők 3 frt 50 kr
női bőr eug cipők borjubőrből 2 frt 50 kr
női lag eug kesztyűbőr betéttel 3 frt
leánykák részére eberlasztin eug cipők 33, 34, 35 számig 1 frt 25 krtól 1.45 ig
gyermek cipők 50, 60, 70 egész 1 frt 50 krig
férfi és női, 5 rétü, színes vagy fehér gallér 1 darab 10 kr
6 darab csak 55 kr
1 darab egész finom férfi ing, sima vagy hajtásos 90, 115, 125, 135 kr.
1 férfi ing, fehér vagy színes batisztmell 1.25 1.45 krig
1 selyem mellü férfi ing fehér vagy színes 1.50
1 turista szatín férfi ing 80 krtól 1 frt
1 női fehér ing 55, 65 75 és 85 kr
francia szabású miderek nagy választéka igen olcsó árban egész finom delinek csak 35 kr, duplaszéles szövetek 16 krtól egész 1 frt
atlasz szaténok 22 krtól; kartonok 12 krtól
1 vég kanavász 3 f. 35 krtól 3 f. 75, 4 f. 15, 4 f. 45 krig
1 vég rőfös széles gyermek vászon 3 f. 65, 1 vég kreász 3/8 széles 4.65
1 vég rumberger vagy hasonló minőségű 3/4 széles vászon 3 frt 95 kr.

Továbbá mindenféle ruhészek zsinórok és szallagok, nagyválasztékban, fej és zsebkendők igen olcsó árban.

Szabók részére egész finom gyapjú, serzs minden színben olcsón kaphatók a göröggeyház épületében

Szentes, 1901. febr. hó.

5-3

Engelmann Lajosnál.

Nélkülözhetetlen és fölülmulthatatlan, hatásában csalhatatlan.

Világicikk, kivétel minden országba.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb és az egész világon híres és legkeresettebb háziaszer, gyógyszerész

THIERRY A. BALZAMA.

Fölülmulthatatlan minden mell-, máj-, gyomor és minden egyéb belső betegüléseknél. Külsőleg legsikeresebb

Sebgyógyszer.

Valódi csak akkor, ha a minden mivel államban bejegyzett zöld apácavédjeggyel és Egyedül valódi, dombornyomású zárókapuzalával van ellátva. — Evi készítmény kimutathatón 6 millió üveg. — Postán küldve 12 kis, vagy 6 kettősnagyságú üveggel 4 korona. Próbaüveg prospektussal és a földkereken levő összes raktárak jegyzékével 1 koronára 20 fillér. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése után.

THIERRY A. Ezerjófű-kenőcse

(osudakenőcs), utóérhellen szívőképességű és gyógyhatású! A mütételek többnyire fölönlegessé teszi. Ezzel a kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak mondott csontszú, sőt újból időben egy 22 éves súlyos rákszerű baj is meggyógyított. Ferőtlenítőn, gyorsan hatón, csillapító és teljes gyógyulást hozón hat mindenféle gyulladásnál és sebnél. Hatása gyors, elszárató és purító és eltávolítja biztosan a legmélyebben fekvő alképműködmenyek minden nemét is. — Egy tégelyvel bérmentve, 1 koronára 80 fillér, csakis az összeg előzetes beküldése után. Nagyobb rendelésnél olcsóbb.

Evi készítmény kimutathatón 100000 tégely.

Mindkét szerhöz a földkerekek minden országából egész levlétára való eredeti bizonylat áll bárkinnek betekintésére. Övökodjunk utánzatoktól és ügyeljünk a minden tégelyen beágoelt cögere: „Apotheké zum Schutzengel des A. Thierry.“ Ahol raktár nincs, ne engedjük magunkat hamisítványok vagy állítólag hasonló hatású készítmények vásárlására csábítani, hanem rendeljünk közvetlenül és címezük rendelésünket:

Thierry A. gyógyszerész gyárának. Pregradán
Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

(Az osztr. os. k. államtitviszlelők kötelekének szállítója)
(Contractor of the Warr Office and the Admiralty, London)

25—17

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélyégből
fakadó, állandó özzetételü,
igen tisztá, calcium-és mag-
nesium-hydrocarbonatos
ásványvíznek minősítendő.

Látam:

Thian Karol & Winkler Lajos

Több száz kiváló orvos által ajánla.
A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz
Kapható minden jobb kereskedésben
és vedéglőben.

Szeder Jánosnak

több rendbeli lakásai vannak kiadó
úgy a tyúkpiaczi házánál, mint a Kovács-féle házban, a Gömbös patika mellett. Értekezni lehet naponként a tulajdonossa. Mindkét helyen azonnal is elloglalható lakások is vannak. 10—6

JOANNOVITS DOME
BUDAPEST, N. Váci-u. 25. sz.
Kiváló minőségű, szilárd, tűzálló, vízszigetelő, hőszigetelő anyagok és készítmények.

SANTAL EGGER
Kiváló minőségű, szilárd, tűzálló, vízszigetelő, hőszigetelő anyagok és készítmények.

KOSZVENYÉS CSUZ ellen
A KÖRÖZÉS-ÉRT REPARÁTOR,
egy a két-féle károsító ellen, azaz a víz- és a levegő-elleni védelemre szolgáló készítmény.

DURATOR
Kiváló minőségű, szilárd, tűzálló, vízszigetelő, hőszigetelő anyagok és készítmények.

PSEHOFER J.
vértisztító
labdaszálló

BELVÁROSI KÁVÉHÁZ
IV., Kilyó-tér 2. sz.

Az Elismert Legjobb Magyar Beszerzési Forrása
MAUTHNER ÖDÖN
BUDAPEST
Képes árjegyzék ingyen

ROSER
Általános tudósító
BUDAPEST, VI. ANDRÁSSY-UTCA 33.

FRATELLI DEISINGER
4 1/2 kg. Cuba-kávét, válogatott
15 korona 30 fillérért

EGGER-ÉRT MELLPÁSZTILLAK
Doboz 1 koronás és 2 koronás
Próbadozók 50 fillér.

FRATELLI DEISINGER
4 1/2 kg. Cuba-kávét, válogatott
15 korona 30 fillérért

BENZIN-MOTOROK
és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra
OSERS és BAUER gyárából

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ
BUDAPEST VII. ERZSÉBET-KÖRÜT 17.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

GOLJÁT MALATA-SÖR.
Kiváló ízű ital de gyógyelőzetre is szolgál.

Ma ördög a haja.
Kiváló minőségű, szilárd, tűzálló, vízszigetelő, hőszigetelő anyagok és készítmények.

100.000 sorsjegy
80.000 nyeremény
Megtérülések intézendők:
GAEDICKE & BUDAPEST

MARGARIN
Kiváló minőségű, szilárd, tűzálló, vízszigetelő, hőszigetelő anyagok és készítmények.

THYMOLO
Kiváló minőségű, szilárd, tűzálló, vízszigetelő, hőszigetelő anyagok és készítmények.

FELLER-féle ELSA-FLUID
Kiváló minőségű, szilárd, tűzálló, vízszigetelő, hőszigetelő anyagok és készítmények.

MARIACELLI GYOMORCSEPP
Kiváló minőségű, szilárd, tűzálló, vízszigetelő, hőszigetelő anyagok és készítmények.

TURUL
legfinomabb egészségi egyptomi SZIVARKA-HÜVELY

Dr. KOVÁCS I. egyet. orvos.
Kiváló minőségű, szilárd, tűzálló, vízszigetelő, hőszigetelő anyagok és készítmények.

TROPOL
Kiváló minőségű, szilárd, tűzálló, vízszigetelő, hőszigetelő anyagok és készítmények.